

$$1. \quad f'(x) = \left( \frac{x^2 \cdot e^{2x}}{\cos(x)} \right)' = ?$$

A hányados deriválási szabálya alapján  $\frac{f'}{g'} = \frac{f' \cdot g - f \cdot g'}{g^2}$  :

$$f'(x) = \left( \frac{x^2 \cdot e^{2x}}{\cos(x)} \right)' = \frac{(x^2 \cdot e^{2x})' \cdot \cos(x) - (x^2 \cdot e^{2x}) \cdot (\cos(x))'}{\cos^2(x)}$$

Mellékszámítások:

$(\cos(x))^I = -\sin(x)$
$(x^2 \cdot e^{2x})^I = (x^2)^I \cdot e^{2x} + x^2 \cdot (e^{2x})^I = 2 \cdot x \cdot e^{2x} + x^2 \cdot 2 \cdot e^{2x}$

Behelyettesítve:

$$\begin{aligned} f'(x) &= \frac{(x^2 \cdot e^{2x})^I \cdot \cos(x) - (x^2 \cdot e^{2x}) \cdot (\cos(x))^I}{\cos^2(x)} = \frac{(2 \cdot x \cdot e^{2x} + x^2 \cdot 2 \cdot e^{2x}) \cdot \cos(x) - (x^2 \cdot e^{2x}) \cdot (-\sin(x))}{\cos^2(x)} = \\ &= \frac{2 \cdot x \cdot e^{2x} \cdot \cos(x) + x^2 \cdot 2 \cdot e^{2x} \cdot \cos(x) + x^2 \cdot e^{2x} \cdot \sin(x)}{\cos^2(x)} \end{aligned}$$

2. Határozza meg  $f(x) = e^x \cdot \cos(x)$  harmadfokú McLaurin polinomját!

Egy n-ed fokú McLaurin polinom képlete:

$$f_n(x) = f(0) + \frac{f'(0)}{1!} \cdot x + \frac{f''(0)}{2!} \cdot x^2 + \dots + \frac{f^{(n)}(0)}{n!} \cdot x^n$$

Az első tag:

$$f(0) = e^0 \cdot \cos(0) = 1$$

Harmadfokú polinomhoz meg kell határozni az első három deriváltat:

$$f^I(x) = (e^x \cdot \cos(x))^I = (e^x)^I \cdot \cos(x) + e^x \cdot (\cos(x))^I = e^x \cdot \cos(x) - e^x \cdot \sin(x) = e^x \cdot (\cos(x) - \sin(x))$$

$$f^I(0) = e^0 \cdot (\cos(0) - \sin(0)) = 1$$

$$f^{II}(x) = (e^x \cdot (\cos(x) - \sin(x)))^I = (e^x)^I \cdot (\cos(x) - \sin(x)) + e^x \cdot (\cos(x) - \sin(x))^I =$$

$$= e^x \cdot (\cos(x) - \sin(x)) + e^x \cdot (-\sin(x) - \cos(x)) = -2 \cdot e^x \cdot \sin(x)$$

$$f^{II}(0) = -2 \cdot e^0 \cdot \sin(0) = 0$$

$$f^{III}(x) = (-2 \cdot e^x \cdot \sin(x))^I = -2 \cdot ((e^x)^I \cdot \sin(x) + e^x \cdot (\sin(x))^I) = -2 \cdot (e^x \cdot \sin(x) + e^x \cdot \cos(x)) =$$

$$= -2 \cdot e^x \cdot (\sin(x) + \cos(x))$$

$$f^{III}(0) = -2 \cdot e^0 \cdot (\sin(0) + \cos(0)) = -2$$

Behelyettesítve:

$$f_3(x) = f(0) + \frac{f^I(0)}{1!} \cdot x + \frac{f^{II}(0)}{2!} \cdot x^2 + \frac{f^{III}(0)}{3!} \cdot x^3 = 1 + 1 \cdot x + 0 \cdot x^2 + (-2) \cdot x^3 = 1 + x - 2 \cdot x^3$$

3. Számítsa ki a  $f(x) = \int \sin^2(x) \cdot \cos^3(x) dx$  függvényt!

A kiszámításhoz az integrandust át kell alakítani:

$$f(x) = \int \sin^2(x) \cdot \cos^3(x) dx = \int \sin^2(x) \cdot \cos^2(x) \cdot \cos(x) dx$$

Kihasználva a  $\sin^2(x) + \cos^2(x) = 1 \rightarrow \cos^2(x) = 1 - \sin^2(x)$  azonosságot:

$$\begin{aligned} f(x) &= \int \sin^2(x) \cdot (1 - \sin^2(x)) \cdot \cos(x) dx = \int (\sin^2(x) - \sin^4(x)) \cdot \cos(x) dx = \\ &= \int (\sin^2(x) \cdot \cos(x) - \sin^4(x) \cdot \cos(x)) dx = \int \sin^2(x) \cdot \cos(x) dx - \int \sin^4(x) \cdot \cos(x) dx \end{aligned}$$

Használjuk fel a  $\int g^\alpha(x) \cdot g'(x) dx = \frac{g^{\alpha+1}(x)}{\alpha+1} + C$  integrálási szabályt:

$$f(x) = \int \underbrace{\sin^2(x)}_{g^2(x) \rightarrow g'(x)=\cos(x), \alpha=2} \cdot \underbrace{\cos(x)}_{g'(x)} dx - \int \underbrace{\sin^4(x)}_{g^4(x) \rightarrow g'(x)=\cos(x), \alpha=4} \cdot \underbrace{\cos(x)}_{g'(x)} dx$$

$$f(x) = \frac{\sin^{2+1}(x)}{2+1} - \frac{\sin^{4+1}(x)}{4+1} + C = \frac{\sin^3(x)}{3} - \frac{\sin^5(x)}{5} + C$$

4. Határozza meg az  $f = -x^2 + 4x + 1$  és a  $g = 1$  függvények által közrezárt területet.

A megoldáshoz először csinálunk vázlatot!

Határozzuk meg a két metszéspont helyét ( $a, b$ )!

A metszéspontban  $f(x) = g(x)$ :

$$-x^2 + 4x + 1 = 1$$

$$0 = 1 + x^2 - 4x - 1$$

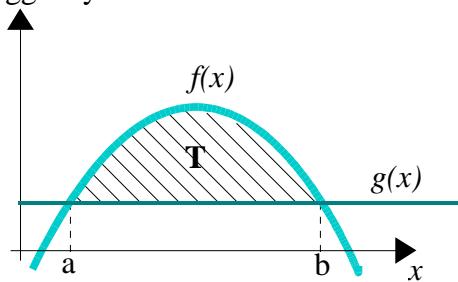
$$0 = \frac{x^2}{a \cdot x^2 + b \cdot x + c} - 4x + 0$$

$$x_{1,2} = \frac{-b \pm \sqrt{b^2 - 4 \cdot a \cdot c}}{2 \cdot a} = \frac{-(-4) \pm \sqrt{(-4)^2 - 4 \cdot 1 \cdot 0}}{2 \cdot a} = \frac{4 \pm 4}{2} = \begin{cases} x_1 = 4 \\ x_2 = 0 \end{cases}$$

Esetünkben  $x_1 = b$ ,  $x_2 = a$ .

A  $T$  terület:

$$\begin{aligned} T &= \int_0^4 f(x) - g(x) dx = \int_0^4 (-x^2 + 4x + 1) - (1) dx = \int_0^4 (-x^2 + 4x) dx = \int_0^4 -x^2 dx + \int_0^4 4x dx = \\ &= -\int_0^4 x^2 dx + 4 \cdot \int_0^4 x dx = -\left[ \frac{x^3}{3} \right]_0^4 + 4 \cdot \left[ \frac{x^2}{2} \right]_0^4 = -\left( \frac{4^3}{3} - \frac{0^3}{3} \right) + 4 \cdot \left( \frac{4^2}{2} - \frac{0^2}{2} \right) = \frac{-4^3}{3} + 4 \cdot \frac{4^2}{2} = \\ &= 4^3 \cdot \left( \frac{1}{2} - \frac{1}{3} \right) = \frac{4^3}{6} \end{aligned}$$



5. Határozza meg a  $z = 2x^2 + y^2 - 4x + 2y + 4$  függvény szélsőértékhelyeit!

Állítsuk elő a parciális deriváltakat:

$$z_x^I(x, y) = 4x + 0 - 4 + 0 + 0 = 4x - 4 \quad z_y^I(x, y) = 0 + 2y - 0 + 2 + 0 = 2y + 2$$

$$z_{xx}^{II}(x, y) = (4x - 4)_x^I = 4 \quad z_{yy}^{II}(x, y) = (2y + 2)_y^I = 2$$

$$z_{xy}^{II}(x, y) = (4x - 4)_y^I = 0 \quad z_{yx}^{II}(x, y) = (2y + 2)_x^I = 0$$

Szélsőértékhely ott lehet, ahol  $z_x^I(x_{sz}, y_{sz}) = 0$  és  $z_y^I(x_{sz}, y_{sz}) = 0$

$$\begin{cases} 4x_{sz} - 4 = 0 \\ 2y_{sz} + 2 = 0 \end{cases} \rightarrow \begin{cases} x_{sz} = 1 \\ y_{sz} = -1 \end{cases}$$

Akkor lehet szélsőértékhely, ha

$$z_{xx}^{II}(x_{sz}, y_{sz}) \cdot z_{yy}^{II}(x_{sz}, y_{sz}) - (z_{xy}^{II}(x_{sz}, y_{sz}))^2 \neq 0$$

$$4 \cdot 2 - (0)^2 = 8 > 0 \Rightarrow \text{az } x = 1, y = -1 \text{ helyen minimum van.}$$

Lássuk hogy is néz ki ez a függvény:

